

The image shows three high-visibility green work jackets with reflective silver stripes hanging on hooks inside a locker. The locker is made of metal and shows signs of rust and wear. A fluorescent light fixture is mounted above the jackets, casting a warm glow. The text 'DET HÄR GÄLLER VID ARBETSBRIST' is overlaid in large, bold, white letters across the center of the image.

**DET HÄR GÄLLER VID
ARBETSBRIST**

Byggnads finns för dig vid arbetsbrist

Har du blivit uppsagd på grund av arbetsbrist? Då finns det lagar och regler som hjälper dig.

Och vi på Byggnads ger dig det stöd du behöver.

Det är lagen och kollektivavtalen som styr reglerna på arbetsmarknaden. Hur det ska gå till arbetsbrist styrs av kollektivavtal, medbestämmandelagen (MBL) och lagen om anställningsskydd (LAS).

Företaget ska informera dig och övriga anställda i bolaget om orderingång och hur ekonomin ser ut (MBL 19§).

Innan företaget kan säga upp anställda måste de förhandla med Byggnads. (MBL 11§). Förhandlingen ska handla om arbetsbristens omfattning, hur många som berörs och möjligheten till omplacering inom bolaget. Det ska även göras en riskanalys för den verksamhet som är kvar efter uppsägningarna. Vid förhandling- en skrivs ett protokoll över vad företaget och Byggnads kommit överens om.

Företaget ska alltid försöka hitta andra lösningar än uppsägning. Det kan handla om exempelvis kompetensutvecklande kurser och utbildningar eller utlåning av personal till annat företag.

Dagen efter förhandlingen kan företaget säga upp berörd personal och uppsägningsbeskedet ska vara skriftligt. Uppsägningstiden börjar dagen efter det att uppsägningsbeskedet överlämnades och beror på hur länge du har varit anställd.

I den här foldern hittar du det viktigaste du ska tänka på och göra om det blir arbetsbrist på ditt företag.

**Har du
blivit uppsagd?
En checklista över
vad du ska göra finns
på sista sidan i
denna folder!**

Till dig som är förtroendevald

- ▶ En turordningslista med namn, personnummer, anställningstid, yrke samt mobilnummer till de anställda ska tas fram. Turordningslistan och hur många som behöver sägas upp, fastställs i förhandlingen.
- ▶ De anställda ska verifiera sin anställningstid i bolaget. Även den tiden som en arbetstagare tidigare arbetat i bolaget räknas, såvida inte företaget bytt organisationsnummer under tiden personen varit borta.
- ▶ Försök att undanta lärlingar i arbetsbristen eftersom de är i en utbildningsfas.
- ▶ Om det är en MB-grupp på företaget som förhandlat uppsägningen ska en kopia på protokollet skickas till Byggnads i din region.
- ▶ Byggnads ombudsmän hjälper gärna till och ordnar ett möte på företaget, för att informera om hur förhandlingen går.
- ▶ Mer information om hur du gör som förtroendevald finns i **Byggnads riktlinje för trygg anställning**. Den finns på byggnads.se. Sök på dokumentets namn.

Uppsägningsbesked

Du ska enligt lag och avtal få ett skriftligt uppsägningsbesked. På det ska arbetsgivaren ange skälen för uppsägningen och vilken uppsägningstid du har.

Uppsägningstid

Arbetstagaren har rätt till en uppsägningstid av

- ▶ Upp till två månader, om din anställningstid hos arbetsgivaren är mindre än två år.
- ▶ Två månader, om den sammanlagda anställningstiden hos arbetsgivaren är minst två år men kortare än fyra år.
- ▶ Tre månader, om den sammanlagda anställningstiden är minst fyra år men kortare än sex år.
- ▶ Fyra månader, om den sammanlagda anställningstiden är minst sex år men kortare än åtta år.
- ▶ Fem månader*, om den sammanlagda anställningstiden är minst åtta år men kortare än tio år.
- ▶ Sex månader*, om den sammanlagda anställningstiden är minst tio år.

*Gäller ej Måleriaavtalet.

Lön och andra förmåner under uppsägningstiden

Under uppsägningstiden har du rätt att behålla din lön och andra anställningsförmåner även om du inte har några arbetsuppgifter eller har andra arbetsuppgifter än tidigare. Under uppsägningstiden har du också rätt att vara ledig med samma förmåner, för att besöka arbetsförmedlingen eller söka arbete.

Arbetsförmedlingen och a-kassan

Senast din första arbetslösa dag måste du anmäla dig som arbetssökande på Arbetsförmedlingen. Mer info även på arbetsformedlingen.se De kommer i sin tur att anmäla dig som arbetslös till Byggnads a-kassa. För att få arbetslöshetsersättning behöver du ladda upp olika dokument och anmäla bankkonto till Byggnads a-kassa. Gå in på byggnadsakassa.se, logga in på *Mina sidor* och följ anvisningarna.

Läs mer på: arbetsformedlingen.se

Läs mer på: tsl.se

Arbetsgivarintyg

När anställningen upphör ska arbetsgivaren ge dig ett arbetsgivarintyg, enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring (1997:238).

Företrädesrätt till återanställning

Om du varit anställd mer än 12 månader under de senaste tre åren och har blivit uppsagd på grund av arbetsbrist har du förtur till återanställning under nio månader efter din sista anställningsdag. Du måste anmäla till din arbetsgivare att du aktiverar din företrädesrätt. Gör det skriftligt, för att vara säker på att den gäller.

Trygghetsfonden (TSL)

Alla anställda på arbetsplatser som har ett kollektivavtal med Byggnads omfattas av omställningsförsäkringen TSL. Omställning handlar om att hjälpa dig som blir uppsagd till ett nytt jobb. Stödet består av kartläggningssamtal, rådgivning, vägledning och validering. Ansökan görs tillsammans mellan Byggnads och arbetsgivaren.

Läs mer på: tsl.se

Vem har rätt till stöd?

Omställningsstödet gäller dig som:

- ▶ Sågs upp på grund av arbetsbrist enligt LAS [Lagen om anställningsskydd].
- ▶ Är tillsvidareanställd.
- ▶ Varit anställd i minst 12 månader sammanhängande innan sista anställningsdag vid ett eller flera företag som har omställningsförsäkring.
- ▶ Har haft en anställning med arbetstid på minst 16 timmar i veckan i genomsnitt.
- ▶ Är yngre än 64 år och 11 månader när ansökan kommer in till TSL.

Avgångsbidrag vid arbetsbrist

Försäkringen vid arbetsbrist (AGB) kan betala ut ersättning till dig om du förlorar din anställning på grund av arbetsbrist. Ersättningen är ett engångsbelopp och beror på din ålder och arbetstid.

Vem kan få ersättning?

Du som arbetar på en arbetsplats som omfattas av Byggnads kollektivavtal omfattas normalt av AGB. Arbetsgivare utan kollektivavtal kan också ha tecknat försäkring för sina anställda.

Du kan få ersättning om

- ▶ Du har en tillsvidareanställning.
- ▶ Blir uppsagd på grund av varaktig arbetsbrist.
- ▶ Har fyllt 40 år när tillsvidareanställningen upphörde.
- ▶ Har varit anställd i minst 50 månader under en femårsperiod hos ett eller flera företag som har försäkringen. Femårsperioden räknas från och med att den senaste tillsvidareanställningen har upphört.
- ▶ Blir uppsagd men får fortsätta arbeta kvar i samma företag eller annat företag i koncernen men med en kortare arbetstid.

Byggnads kan hjälpa dig med ansökan

Du måste själv ansöka om ersättning på AFA Försäkring: afaforsakring.se. Där finns även information om vilket engångsbelopp som gäller just dig. Byggnads hjälper såklart till med ansökan om du vill.

CHECKLISTA VID ARBETSBRIST

- 1 Har arbetsgivaren förhandlat uppsägningen med facket?** Det är arbetsgivaren som väljer att säga upp de anställda och de är därför skyldiga att förhandla. Det gäller även om företaget inte har kollektivavtal. Kontakta Byggnads i din region eller fackligt förtroendevald om du är osäker.
- 2 Ta reda på vad du har för försäkringsskydd (TSL eller AGB).** Läs mer på sidorna 5 och 6.
- 3 Gör en skriftlig anmälan för återanställningsrätten.** Läs mer på sidan 4.
- 4 Anmäl dig till Arbetsförmedlingen.** Gör det så tidigt som möjligt, men senast din första arbetslösa dag. Då anmäls du automatiskt till a-kassan.
- 5 Sök jobb!** Du har rätt att söka jobb på arbetstid under din uppsägningstid, exempelvis gå på anställningsintervju.
- 6 Se till att få ett arbetsgivarintyg.** Det har du rätt till och är något som krävs för att du ska få ut din ersättning från a-kassan.
- 7 Gå in på byggnadsakassa.se.** Logga in på *Mina sidor* och följ anvisningarna för att ladda upp olika dokument och anmäla bankkonto för att få arbetslöshetsersättning.
- 8 Du kan ha rätt till lägre medlemsavgift när du är arbetslös.** Kontakta Byggnads medlemscenter på byggnads.se/medlemscenter

**Vid frågor,
kontakta Byggnads
medlemscenter:
010-601 10 00**